

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกได้ก้าวสู่ยุคของการสื่อสารแบบไร้พรมแดน ไม่ว่าจะอยู่ส่วนไหนที่ใดของโลกก็สามารถติดต่อสื่อสารหากันได้ ด้วยการติดต่อสื่อสารผ่านเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ตที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และยังมีบทบาทรวมถึงอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน และด้วยคุณสมบัติที่มีมากมายในระบบอินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน องค์กรเหล่านี้จึงได้นำเทคโนโลยีด้านอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการทำงานขององค์กร เพื่อรองรับความต้องการของผู้ใช้ในการทำงานด้านต่าง ๆ ให้มีความสะดวกรวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น เช่น หน่วยงานทางการศึกษา ได้นำเทคโนโลยีด้านอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ และการให้บริการสำหรับอาจารย์ และนักศึกษา

จากความสำเร็จก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ผู้ศึกษาได้เห็นความสำคัญในการที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ตมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จึงได้นำแนวคิดนี้เพื่อพัฒนาระบบการควบคุมและบริหารจัดการห้องเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏสามารถจองห้องเรียนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีชื่อเดิมว่า "วิทยาลัยครูลำปาง" ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2514 ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนลำปาง - แม่ทะ บ้านหนองหัวหงอก หมู่ที่ 9 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

วิทยาลัยครูลำปาง เริ่มทำการเปิดการเรียนการสอนเมื่อปี พ.ศ. 2515 ในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) พ.ศ. 2516 เริ่มเปิดสอนในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จนกระทั่งมีการประกาศใช้ "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518" ส่งผลให้วิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรีเมื่อปี พ.ศ. 2521 วิทยาลัยครูลำปาง จึงได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้ "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527" มีผลให้วิทยาลัยครูสามารถผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพอื่นนอกเหนือจากสาขาวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ. 2529 วิทยาลัยครูลำปางจึงได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี สาขาศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์

ขณะที่สถาบันราชภัฏลำปางยังใช้ชื่อวิทยาลัยครูลำปางอยู่นั้น ได้มีการประสานการดำเนินงานร่วมกับวิทยาลัยครูอื่น ๆ โดยรวมกันเป็นกลุ่มวิทยาลัยครู วิทยาลัยครูลำปางซึ่งตั้งอยู่ในกลุ่มภาคเหนือตอนบน ได้ร่วมกับวิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูลำปาง และวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ เป็นกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือตอนบนได้พัฒนาเป็น "สหวิทยาลัยล้านนา" ตามข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. 2528 และวิทยาลัยครูลำปางได้รับเลือกให้เป็นที่ตั้งสำนักงานสหวิทยาลัยล้านนา

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานนามวิทยาลัยครูใหม่ว่า "สถาบันราชภัฏ" วิทยาลัยครูลำปางจึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "สถาบันราชภัฏลำปาง" ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.2538 เป็นต้นมา

หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ส่งผลให้สถาบันเกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้านและสามารถเปิดสอนในระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542 สถาบันราชภัฏลำปางได้เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ในหลักสูตรปริญญาโท ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และในปี 2543 ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

ด้านการจัดการศึกษาร่วมกับสถาบันอื่นนั้น ใน พ.ศ. 2536 ได้รับวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดลำปาง เข้าร่วมโครงการสมทบในสถาบันราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2534-2539 ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท สาขาการเมืองการปกครองสำหรับนักบริหาร ใน พ.ศ. 2543 ร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคลำพูน เปิดโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ณ วิทยาลัยเทคนิคลำพูน สถาบันราชภัฏลำปางในปัจจุบันได้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขา วิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาโท และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มีคณะต่าง ๆ รวม 5 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการเกษตร และ 1 โครงการจัดตั้ง โครงการจัดตั้งคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

สถาบันราชภัฏลำปาง เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีพันธกิจมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ดำเนินการวิจัย และสร้างองค์ความรู้ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสังคมคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา และระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีปรัชญา "มหาวิทยาลัยอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และสังคม" มีพันธกิจตามบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ 6 ด้าน ดังนี้

1. มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง
2. ดำเนินการวิจัย และสร้างองค์ความรู้ให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสังคม
3. ให้การบริการทางวิชาการแก่สังคม
4. สร้าง ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี
5. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ส่งเสริมวิชาชีพครู คุรุศาสตร์และบุคลากรทางการศึกษา

สภาพปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในงานบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในบางหน่วยงาน เช่น ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการประวัติและการบริหารรถยนต์ ของงานยานพาหนะ ระบบสารสนเทศการตรวจติดตามและการประเมินผลการใช้งบประมาณ ของสำนักวางแผนและพัฒนา ระบบตรวจสอบผลการเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของสำนักส่งเสริมวิชา เป็นต้น สำหรับการขอใช้ห้องเรียนเพื่อทำการสอนสดและสอนแทนยังใช้ระบบการทำงานด้วยมือ โดยเป็นการทำงานของบุคลากรคนเดียวในการตรวจสอบ ซึ่งทำให้การทำงานมีความล่าช้า เมื่อเทียบกับปริมาณการขอใช้ห้องเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีอาคารเรียนทั้งหมด 29 อาคาร นักศึกษาจำนวน 11,583 บุคลากรสนับสนุน 459 คน ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละภาคเรียนนั้น มีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 16 สัปดาห์ ในบางครั้งอาจารย์แต่ละท่านจะได้รับมอบหมายให้ไปราชการในงานต่าง ๆ จึงต้องหยุดการเรียนการสอน เพื่อไปราชการตามคำสั่งนั้น ๆ ทำให้การเรียนการสอนไม่ครบตามที่กำหนดไว้ ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีระเบียบการเกี่ยวกับการไปราชการ โดยอาจารย์ที่จะไปราชการต้องทำแบบบันทึกข้อความขออนุญาตสอนสดและสอนแทน ในวันและเวลาอื่น หรือแบบบันทึกข้อความขออนุญาตให้สอนแทน โดยให้อาจารย์ท่านอื่นทำการสอนแทน ซึ่งปัจจุบันระบบการขอสอนสดและสอนแทนยังเป็นการทำงานโดยอาจารย์จะทำการสอบถามจากนักศึกษาว่าว่างช่วงเวลาใด และตรวจหาห้องเรียนที่ว่างด้วยตนเอง และกรอกข้อมูลด้วยตนเองทุกอย่าง ซึ่งโอกาสผิดพลาดมีได้สูง ในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจสอบเอกสารขอสอนสดและสอนแทน ก็จะทำการตรวจสอบโดยการเช็คจาก ตารางเรียนของนักศึกษา ตารางสอนของอาจารย์ ตารางการใช้ห้อง ซึ่งในการตรวจสอบนั้นได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เฉพาะส่วนที่ตรวจว่าห้องเรียนที่อาจารย์สอนว่างหรือไม่ หากห้องเรียนที่อาจารย์สอนไม่ว่าง หรือ เวลานั้นนักศึกษาไม่ตรงกับตารางสอนที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้ จะทำให้เกิดความผิดพลาดและความล่าช้า ในการขอสอนสดและสอนแทนถ้ามีการขอสอนขอสอนสดและสอนแทนตรงกับอาจารย์ท่านอื่น หรือขอสอนสดและสอนแทนซ้ำกว่า ทำให้บันทึกข้อความ

ที่ขอสอนชดเชยตีกลับคืนมา เพื่อให้อาจารย์ทำการแก้ไข วัน เวลา ห้องเรียน ในการขอสอนชดเชยใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาระบบการบริหารจัดการการขอใช้ห้องเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อช่วยให้อาจารย์ที่จะต้องทำแบบบันทึกข้อความเพื่อขอสอนชดเชย โดยระบบดังกล่าวเป็นเสมือนการทำบันทึกข้อความขอสอนชดเชยหรือสอนแทนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้การขอสอนชดเชยทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง ลดขั้นตอนในการย้อนกลับมาของเอกสาร อีกทั้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนงานด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยได้อีกทางหนึ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบการควบคุมและการบริหารจัดการห้องเรียน กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเพื่อทำการพัฒนาระบบการควบคุมและการบริหารจัดการห้องเรียน กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.3.1 ขอบเขตของงาน

ใช้ฐานข้อมูลด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มผู้ใช้งาน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 265 คน

1.3.2 ขอบเขตของระบบ

1. ระบบการจองห้องเรียน
2. ระบบตรวจสอบห้องเรียน
3. ระบบตรวจสอบกลุ่มเรียน
4. ระบบตรวจสอบตารางเรียน

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางจะมีระบบการควบคุมและการบริหารจัดการห้องเรียน
2. การดำเนินงานในการขอสอนขาดเซชและสอนแทนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และลดขั้นตอนในการทำงาน
3. สามารถรวบรวมสถิติการขอใช้ห้องและการสอนขาดเซชเพื่อนำไปประเมินผลอาจารย์
4. สามารถนำข้อมูลจากระบบไปตรวจสอบการคำนวณค่าสอนได้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หมายถึง หน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนและประสานงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เปิดสอนในอุดมศึกษา และบัณฑิตศึกษา

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

1.6.1 ฮาร์ดแวร์

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook รุ่น Compaq x1000 ความเร็วหน่วยประมวลผลกลาง 1.3 MHz(Pentium M 1.3 MHz) หน่วยความจำหลัก 256 เมกะไบต์
2. อุปกรณ์บันทึกผล ฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) ขนาด 30 กิกะไบต์

1.6.2 ซอฟต์แวร์

1. ระบบฐานข้อมูล (Database) ใช้โปรแกรม Microsoft Office XP Access
2. โปรแกรมพัฒนาเว็บไซต์ Macromedia Dreamweaver MX
3. โปรแกรมภาษา ASP (Active Server Page) เว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) ที่

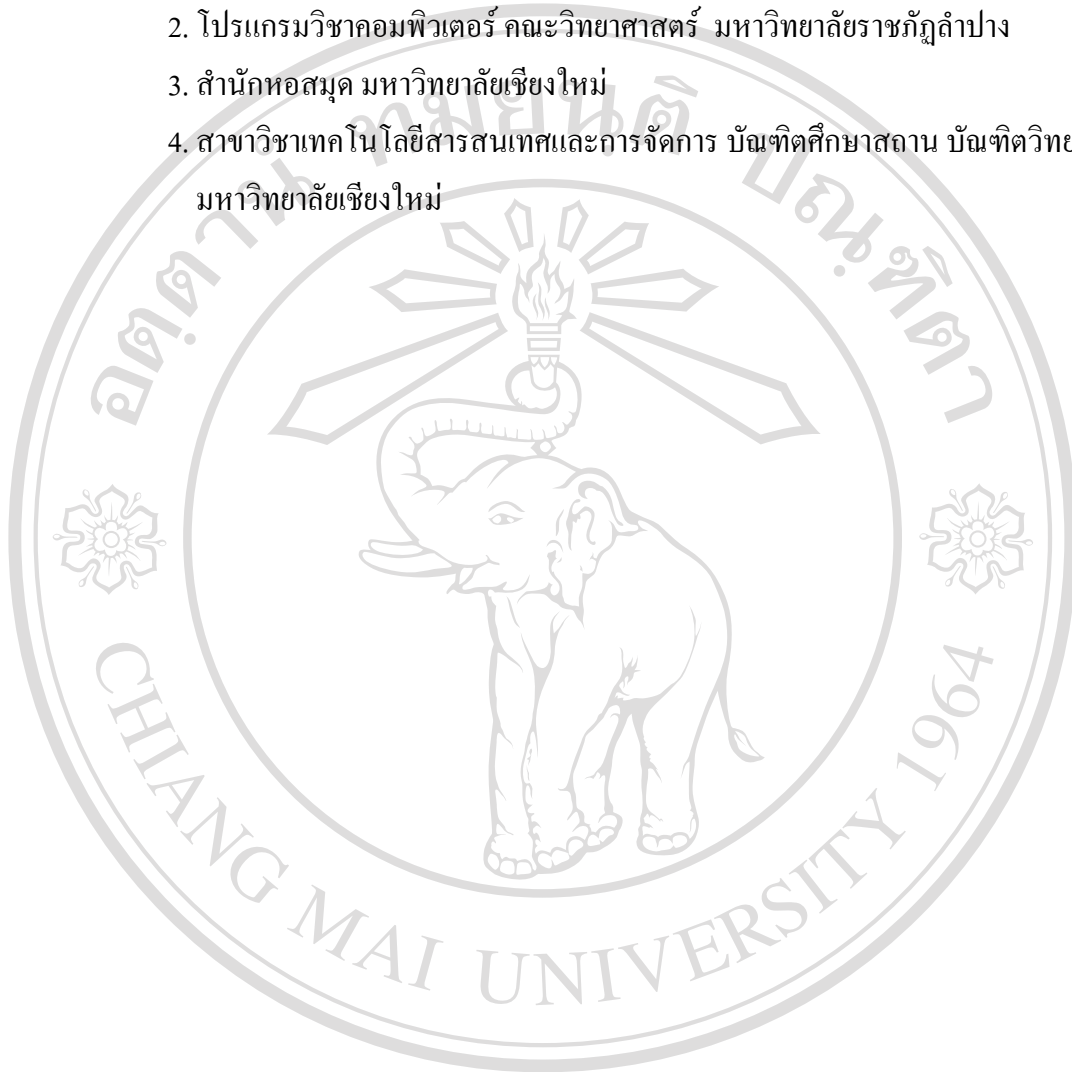
รองรับการใช้งานภาษา ASP

1.6.3 วิเคราะห์ข้อมูล

1. โปรแกรม SPSS V.11 ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.7 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา และรวบรวมข้อมูล

1. ฝ่ายแผนการเรียน กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
3. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved